

Obsah

Předmluva

11

1. Úvod aneb Úvaha o osobní motivaci ke zkoumání lékařské etiky

13

2. Vzájemný vztah etiky a práva

17

2.1 Historický vývoj

17

2.1.a) Platonova Ústava a Zákony 19

2.1.b) Aristotelova etika 21

2.1.c) Zákony v díle Tomáše Akvinského 24

2.1.d) Kantův mravní zákon 26

2.1.e) Nietzscheho a Marxova vzpoura proti morálce 28

2.2 Etika a právo ve 20. století

33

2.3 Současný morální relativismus a obtížné hledání

37

shody v oblasti hodnot

37

2.3.a) Filozofické přístupy 37

2.3.b) Právní přístupy 40

2.3.c) Možná východiska 44

2.4 Formulování závěrů

46

3. Lékařská etika

49

3.1 Historický vývoj

49

3.1.a) Hippokratova přísaha 50

3.1.b) Uchování antické tradice 52

3.2 Vývoj po druhé světové válce

55

3.2.a) Základní dokumenty v oblasti lékařské etiky 55

3.2.b) Moderní principy lékařské etiky 60

3.2.c) Moderní verze a alternativy Hippokratovy přísahy 61

3.2.d) Závěry 62

3.3 Svědomí lékaře

63

3.3.a) Svědomí v etických a právních normách 63

3.3.b) Pojem svědomí 66

3.3.c) Hodnocení svědomí 69

3.3.d)	Diskuze o svědomí v British Medical Journal	72
3.3.e)	Závěry týkající se svědomí lékaře	76
3.4	Lékařská etika v ČR za socialismu	77
3.5	Současná lékařská etika	80
3.5.a)	Komunikace s pacientem a právo na informovaný souhlas	82
3.5.b)	Právo na soukromí	83
3.5.c)	Ochrana osobních údajů	83
3.5.d)	Nárok na zdravotní dokumentaci	84
3.5.e)	Omezení pohybu psychicky nemocných	84
3.5.f)	Korupce a úplatky	87
3.5.g)	Otázka zveřejňování výsledků nemocnic	88
3.5.h)	Právo nemocných na sebeurčení (respekt k autonomii)	90
3.5.i)	Výhody poskytované lékařům farmaceutickými firmami	91
3.5.j)	Závěr	92
4.	Etický a právní rámec lékařské etiky v ČR	93
4.1	Etický rámec	93
4.1.a)	Etický kodex České lékařské komory	93
4.1.b)	Česká lékařská komora a její úloha při formování lékařské profese	95
4.2	Právní rámec lékařské etiky v ČR	102
4.2.a)	Obecná právní úprava pro oblast zdravotnictví	102
4.2.b)	Vývoj odpovědnosti mezi lékařem a pacientem	109
4.3	Speciální právní úprava pro oblast zdravotnictví	111
4.3.a)	Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu	111
4.3.b)	Vyhláška o zdravotnické dokumentaci	114
4.3.c)	Právní úprava nahlížení do zdravotnické dokumentace	119
4.3.d)	Hodnocení právní úpravy v oblasti zdravotnictví	121
4.4	Soudní judikatura v oblasti lékařské etiky	122
4.4.a)	Příspěvek judikatury Ústavního soudu ČR k dilematické otázce lékařské etiky – Svědci Jehovovi	122
4.4.b)	Příspěvek judikatury Ústavního soudu ČR k dilematické otázce lékařské etiky – Osobní svoboda	131
4.4.c)	Příspěvek soudní judikatury k dilematické otázce lékařské etiky – Náhrada nemateriální újmy	135
4.5	Úloha veřejného ochránce práv v oblasti zdravotnictví	144
4.5.a)	Provádění sterilizací	144
4.5.b)	Nahlížení do zdravotnické dokumentace	145
4.5.c)	Dodržování práv v psychiatrických léčebnách	146

4.5.d)	Informování opatrovníka	147
4.5.e)	Stížnosti na úroveň poskytnuté zdravotní péče	148
5.	Vybrané závažné problémy lékařské etiky v ČR	149
5.1	Otzávka eutanazie z pohledu judikatury Evropského soudu pro lidská práva	149
5.1.a)	Uvedení do problematiky	149
5.1.b)	Právo jako normativní systém ve vztahu k eutanazii	151
5.1.c)	Rozhodnutí Pretty v. Spojené království	153
5.1.d)	Závěr	160
5.2	Paliativní péče, její současný stav a právní úprava v České republice	161
5.2.a)	Moderní paliativní péče	163
5.2.b)	Kvalita života	166
5.2.c)	Paliativní péče v ČR se zaměřením na otázku právní regulace	170
5.2.d)	Projekt rozvoje paliativní péče	174
5.2.e)	Domácí hospicová péče	177
5.2.f)	Zpracování dotazníků rozeslaných lůžkovým hospicům v ČR	178
5.2.g)	Současný stav paliativní péče v České republice	183
5.2.h)	Závěry	184
5.3	Motivační kapitola pro lékaře i pacienty aneb Franklova logoterapie	185
6.	Závěr	189
7.	Summary	194
8.	Seznam literatury	197
	Jmenný rejstřík	200
	Věcný rejstřík	201